

N I E U W

S

tedenband

25 jaar Stedenband Groningen-Moermansk

Pagina 4

16 maart 2014: feest in de Der Aa-kerk met Russische muziek en gerechten om een kwart eeuw contact tussen Groningers en Moermanski's te vieren.

Zieke Maxim behandeld met hulp uit Groningen

Pagina 9

Tijdens een bezoek van kinderartsen uit Groningen wordt de therapie van de jonge Maxim besproken.

COLOFON

Redactie

Lilian Eeffing
Erwin van Klinken

Vormgeving

Lilian Eeffing

Verder werkten mee

Marjo van Dijken
Rudy Kapsenberg
Wouter Offringa
Jan Spakman
Inge Jongman

Stichting Stedenband Groningen-Moermansk

Postadres
Postbus 1667
9701 BR Groningen
Nederland

Bezoekadres | op afspraak
Europaweg 8
9723 AS Groningen
Nederland

Telefoon
+31.50.36.76.168

www.groningenmoermansk.nl
stedenband.moermansk@groningen.nl

Rekeningnummer
2839949

In dit nummer

Voorwoord	3
Feest in de Der Aa-kerk	4
De melkpakkenboot	8
Groninger artsen helpen jonge Moermanskers	9
Indringende documentaire	10
From Murmansk with Love	11
Ambassadeurs: Jan Spakman en Inge Jongman	14
De toekomst van de Stedenband	28

Voorwoord van de voorzitter

Marjo van Dijken

Een extra feestelijke Nieuwsbrief: ons 25-jarig jubileum geeft daar toe alle aanleiding. Op deze manier kunnen we ook de donateurs die helaas het feest in de Der Aa-kerk hebben moeten missen toch, via de foto's, een beetje laten delen in het daar gepresenteerde programma. Voor wat betreft de sfeer en de kwaliteit van het Russische eten moet u ons maar op ons woord geloven: prima!

Minder goed zijn op dit moment de verhoudingen tussen de EU en Rusland – de situatie is uitgesproken zorgelijk. Terwijl ik dit tik vindt in Oekraïne een referendum plaats; de uitkomst en de gevolgen daarvan zijn ongewis.

Onze eigen relatie via de Stedenband met Moermansk heeft zeker ook kras-sen en deukjes opgelopen, maar ik blijf ervan overtuigd: wie een dialoog tot stand wil brengen en houden dient wel over een gesprekspartner te beschikken. Wij zijn dan ook van plan dit najaar een (bestuurs)delegatie naar Moermansk te sturen om ook daar aandacht te schenken aan ons 5^e lustrum.

De geplande combinatie met een handelsmissie (uit Stad en Regio, inclusief Minister Kamp vanuit het nationale) gaat gezien de internationaal gemaakte boycotafspraken helaas niet door. Uiteraard hopen wij dat de interne onrust in (delen van) Rusland en de daaruit voortkomende internationale spanningen niet verder op zullen lopen of nog liever: snel tot het verleden zullen behoren. Dat

er verschillen zijn in politieke en mensenrechtelijke opvattingen: dat wisten we al, en het motiveert ons des te meer met elkaar in contact te blijven. Of dat mogelijk blijft in de toekomst: ik weet het niet, elders meer daarover.

Wat ik wel weet: onze vrijwilligers en het stedenbandbestuur hier en in Moermansk doen er alles aan om de lijnen open te houden en op basis van wederzijds respect te werken aan een relatie waarin ook ongemakkelijke onderwerpen bespreekbaar zijn en blijven.

Relaties onderhouden is geen eenvoudige opdracht, op geen enkel niveau, daar hebben we vast allemaal wel zo onze ervaringen mee. Maar zeker is ook dat met de rug naar elkaar toe gaan staan nog nooit tot verbetering of een oplossing heeft geleid.

Wij weten dat onze rol relatief klein is, maar daarom niet minder belangrijk: ook kleine successen tellen!

Feest in de Der Aa-kerk

Marjo van Dijken

De herdenking van het 25-jarig jubileum van de Stedenband Groningen-Moermansk viel – laten we ons voorzichtig uitdrukken – niet bepaald onder een gunstig gesternte. Moermansk was veel in het nieuws en niet altijd even positief. Maar zoals elk nadeel zijn voordeel heeft (spraken wij licht sarcastisch): we hoeven nu niet meer uit te leggen waar Moermansk ligt ...

Heel even hebben we overwogen het vieren achterwege te laten, heel even maar. Omdat wij daarmee de goedwillenden, de niet-bevooroordeelden, de democraten, de enthousiasten deerlijk in de kou hadden laten staan. En omdat wij, heel principieel, als bestuur van de Stedenband van mening zijn dat dialoog noodzakelijk en wenselijk is, voor beide partijen, maar dat je daarvoor wel moet kunnen be-

schikken over een gesprekspartner.

En zo stonden we op zondag 16 maart vol spanning in de deuropening van de Der Aa-kerk: komen er wel mensen af op ons Russisch cultureel en culinair programma? Ik kan nu stellen dat een gemiddeld dominee ons had benijd: de kerk liep fraai vol. Met donateurs, geïnteresseerden en hoogwaardigheidsbekleders die, hoewel op zich niet belangrijker dan de overige aanwezigen,

Marjo van Dijken leidde als ervaren ceremoniemeester het publiek soepel van het ene onderdeel naar het andere. Achter haar staat het Byzantijns Koor uit Groningen dat een optreden verzorgde met Russische kerkliederen. De hoge Der Aa-kerk zorgde voor een prachtige galm, die de liederen een bijna hemelse sfeer gaf.

De loco-burgemeester van Groningen, Joost van Keulen, benadrukte in zijn toespraak het belang van stedenbanden.

hier toch wel even genoemd mogen worden. Uit Den Haag overgekomen en de hele middag gebleven de Russische consul dhr. Kirill Sokolov-Sjtsjerbatsjev. Blij waren we ook met de aandacht en vriendelijke woorden vanuit het college van B&W van Groningen: dhr. Joost van Keulen (loco-burgemeester) en dhr. Roeland van der Schaaf (wethouder) namen, op het toppunt van de gemeen-

Speciaal voor ons jubileum was een delegatie van het bestuur in Moermansk naar Groningen gekomen: voorzitter Joeri Jerofejev, coördinator Larisa Bagina, Tatjana Nepomilueva en Olga Korenskaja. Joeri Jerofejev hield een korte toespraak, die getolkt werd door Mariëtta de Waard (bestuurslid in Groningen).

teraadscampagne, ruim de tijd voor ons (naast dat ze het gewoon leuk hadden). Ook de delegatie vanuit Moermansk onder leiding van mijn collega Joeri Jerofejev heeft zich prima vermaakt, wij waren blij dat ze erbij konden zijn. Mooiste commentaar op ons Russisch menu: bij ons smaakt het anders, maar we vinden het wel erg lekker ...

Muzikale nostalgie

Verdrietig was de reden voor de afwezigheid van Trio Parafras: zanger Aleksander Bobin Schmidt was (en is) ernstig ziek en zijn collega's, de topmusici Viktor Bednjak en Anatoli Gerner wilden, begrijpelijk, niet zonder hem op reis. In Gertie Bruin (accordeon) en Don Hofstee (violist) vonden we gelukkig waardige vervangers – schitterend!

Accordeonist Gertie Bruin en violist Don Hofstee kregen het publiek bijna op de banken. Hun vrolijke Russische volksliedjes vielen erg in de smaak bij de aanwezigen, die enthousiast meeneurieden en -klapten.

Herinneringen

Bij een jubileum hoort, naast een schets van de toekomst, ook terugzien. En wie kon dat beter doen dan onze 'eerste man' in Moermansk destijds: Sven Standhardt. Hij schetste in beeldende bewoordingen de startproblemen (en oplossingen), de eerste uitwisselingen

Sven Standhardt

en ervaringen. En de rol die wodka daarin speelde ... Ook in die begintijd werden culinaire uitwisselingen vooral gekenmerkt door creativiteit, bleek uit zijn verhaal.

Zoals altijd bij dit soort gelegenheden is het mooi dat men vermaakt wordt, maar biedt de pauze een uitgelezen kans voor het zelf ophalen van herinneringen en het hernieuwen van contacten. Mijn aanwezige voorganger-voorzitters waren niet de enigen die hiervan enthousiast gebruikmaakten. En ach: die wodka. Een aanvankelijk opgelegd verbod tot

presenteren van een glaasje bleek op een misverstand te berusten, gelukkig. Na de pauze volgde een fraai optreden van het Gronings Byzantijns Koor onder leiding van Cas Straatman – voor ons was een jubileum zonder die voor de Russische cultuur zo kenmerkende koormuziek ondenkbaar. De aanwezigen bleken die mening te delen.

In de keuken worden de laatste voorbereidingen getroffen voor de catering die de middag zal afsluiten. Vrijwilliger Ammy de Raad neemt alvast een voorproefje.

Rest mij nog Paul Rodenberg te bedanken, hij 'regelde' de Russische gerechten vanuit zijn culinaire vakschool en kookstudio. De borsjtsj werd geserveerd in een pannetje met daarop het logo van de Stedenband, een waar collector's item dat de gasten mochten meenemen.

De glazen met haring onder een bontjas staan al klaar. Haring onder een bontjas is een salade met laagjes haring, bieten, aardappelen, wortels, bedekt met een laagje gekookt ei.

Ergo: mocht u niet aanwezig zijn geweest, dan heeft u een hoop gemist! Maar wie weet krijgt u over vijf jaar een herkansing ...

Met dank aan Raisa Warner en onze vrienden uit Moermansk voor de foto's!

De melkpakkenboot

Op het jubileum overhandigden de mannen van de melkpakkenboot een cheque van 2.250 euro aan het bestuur uit Moermansk. De mannen hadden een boot gebouwd van tienduizend melkpakken en hadden daarmee een tocht van zo'n 300 kilometer langs de Friese meren gemaakt. Het geld dat met deze actie is ingezameld, is bestemd voor het dagbestedingscentrum voor verstandelijk gehandicapten in Moermansk, een van de projecten van de Stedenband Groningen-Moermansk.

Groninger artsen helpen jonge Moermanskers

Dag in, dag uit (tv-programma op Arctic tv, uitzending 16 mei 2014)

Vertaling: Erwin van Klinken

In het kader van de internationale samenwerking tussen de zustersteden Groningen en Moermansk bezocht een artsendelegatie uit Nederland onder leiding van dr. Pieter Sauer onlangs de Russische stad. Doel van het bezoek was ernstig zieke kinderen te onderzoeken in het stedelijk kinderziekenhuis, waar kinderen met hart- en vaatziekten en kinderen met kanker behandeld worden.

Zo ook de vijfjarige Maksim. Hij heeft momenteel spoedeisende en intensieve hulp nodig.

Bij het jongetje werd een hersentumor gevonden. Hij werd onderzocht in de beste klinieken van Rusland en is behandeld door vooraanstaande specialisten. Na een tweejarige strijd is er zeker sprake van vooruitgang, maar het is te vroeg voor de artsen om op hun lauweren te rusten. Voor een speciale behandeling van de jongen in Nederland kan een beroep worden gedaan op het fonds 'Red het leven van een kind'.

'Het jongetje heeft zonder twijfel radiologische therapie nodig. Behandeling in een westerse kliniek is essentieel, omdat hij lijdt aan een bijzondere, moeilijk te behandelen variant van de ziekte.' Dit stelt Aleksander Kapinosov, hoofdarts van het kinderziekenhuis van Moermansk. 'Wij hebben ons al gewend tot Moskou en Sint-Petersburg, maar tot nu zonder bevredigend resultaat.'

'Ik heb de jongen vandaag onderzocht', vertelt Eveline de Bont, kinder-

oncoloog uit Groningen. 'Een uiterst moeilijk geval. Al zijn documentatie en analyses neem ik mee naar Groningen. In de loop van de week zullen we tot een consult komen, alle opties bespreken en proberen een vruchtbare therapie voor de jongen op te zetten.'

Indringende documentaire

Rudy Kapsenberg

5000 roebel, zo'n 100 euro, is in Rusland een gangbare boete voor uitlopende overtredingen. In 2013 nam het Russische parlement een wet aan die homopropaganda verbodt. De boete voor het op straat zoenen van iemand van hetzelfde geslacht of het propageren van homorechten: 5000 roebel.

Spannende tijden

5000 Roebel is ook de titel van een documentaire van Kris van der Veen, raadslid voor GroenLinks in Groningen. Kris: 'Met deze film heb ik de verhalen van homo- en lesbische jongeren, biseksuelen en transgenders in Rusland willen vertellen. De Groningse LGBT-gemeenschap heeft aan het maken van deze film goede contacten overgehouden. Vanuit Groningen houden wij contact via mail en Facebook. Onze Russische vrienden kunnen bij ons terecht voor steun.'

In *5000 Roebel* spreekt Kris van der Veen in Sint-Petersburg en Moermansk met verschillende jongeren en activisten over de risico's en gevolgen van hun coming-out. Wat zijn hun drijfveren en in hoeverre kunnen ze nog veilig over straat? De angst voor de gevolgen van de wet zijn groot.

Deze angst blijkt niet ongegrond. Het verblijf van Van der Veen en zijn filmploeg in Moermansk eindigde namelijk met een inval van de politie. Hij werd beticht van homopropaganda. Van der Veen en zijn crew moesten zelfs voor de rechtbank verschijnen maar kwamen hierna gelukkig wel vrij. Eenmaal weer in Groningen werd de film gemonteerd; deze ging op zaterdag 17 mei in het Groninger Forum in première.

De film

De film toont portretten van jonge mensen in Moermansk. De geïnterviewden vertellen openhartig over hun leven en de problemen die ze vanwege hun geaardheid tegenkomen. Hoe lastig het is om er met anderen over te praten, zelfs met hun eigen ouders. Gelukkig is er in Moermansk sinds enige tijd een zogeheten House of Equality waar de jongeren begeleiding krijgen en steun vinden bij elkaar.

De film toont ook beelden van een homodemonstratie in Sint-Petersburg. Het is ontluisterend te zien dat tegendemonstranten schelden op de homo's en niet schuwen geweld te gebruiken. De aanwezige politie lijkt verbazingwekkend genoeg meer aan de kant van de tegendemonstranten te staan. Een ander schokkend fragment komt uit het tv-programma *Spetsialni Korrespondjent*. Het is een talkshow die op primetime op het eerste kanaal van de Russische staatstelevisie uitgezonden wordt. De showmaster laat zijn homohaat met een ongelooflijk fanatisme de vrije loop. Geavanceerde meningen worden met veel geschreeuw weggehoond.

Deze mix van beelden, waarbij vooral de interviews centraal staan, geven een realistisch maar droevig beeld van de ongelijkwaardigheid in het huidige Rus-

land. Op een gegeven moment gaat het beeld op zwart. Dit staat symbool voor de filmbeelden die de Moermansker politie in beslag heeft genomen.

Kris van der Veen heeft met deze

documentaire zijn debuut als regisseur en producent gemaakt, en het resultaat maakt een professionele indruk. De film zal vooral op documentairefestivals te zien zijn.

From Murmansk with Love

Wouter Offringa

In het kader van een muzikaal uitwisselingsproject tussen Moermansk en Groningen hebben Wouter Offringa en Wout Boekeloo een korte film gemaakt die het muzikale leven in Moermansk belicht. Verschillende stromingen en aspecten van de muziekbeleving in de Noord-Russische stad komen aan bod. De film is opgenomen in maart 2013 en heeft de titel From Murmansk with Love meegekregen.

Een van de bands die hebben meegewerkt aan de documentaire 'From Murmansk with Love'. (Still van Vimeo)

De documentaire geeft een schets van een aantal sleutelfiguren in de Moermansker muziekwereld. In vier dagen hebben de makers zo veel mogelijk musici proberen te vinden die op verschillende manieren met muziek bezig zijn. De media in Moermansk hebben dit item opgepakt; zo is er voor het programma *Reportazj TV21* op de lokale tv-zender TV21 een verslag gemaakt.

De korte film laat op een sfeervolle manier het gevarieerde muzikale landschap van Moermansk zien. Een belangrijke beweegreden om de film te maken was om op deze manier een muzikale uitwisseling tussen beide steden in gang te zetten en te stimuleren. De makers hebben dan ook de intentie een vervolgfilm te maken waarin het muzikale leven in Groningen centraal zal staan. Uiteindelijk doel van deze films is het opzetten van een muzikaal uitwisselingsproject waarin muzikanten en muziekgroepen over en weer in beide steden optredens zullen verzorgen.

Paneldiscussie

Op 31 januari 2014 is er op het Prins Claus Conservatorium te Groningen een paneldiscussie geweest om alle mogelijkheden en opties te bespreken en te evalueren. Bij deze discussie was een groot aantal genodigden met verschillende achtergronden en belangen aanwezig, onder hen ook burgemeester Ruud Vreeman. Marjo van Dijken, voorzitter van de Stedenband, leidde de paneldiscussie; de panelleden waren Frederic van Kleef (begeleider van de handelsmissies naar Rusland en tevens ambassadeur van de Stedenband), Floris Vermeulen (muzikant uit Groningen met specialistische buitenlandervaring), Maria Blom (vanuit de gemeente Groningen verantwoordelijk voor culturele uitwisselingen) en natuurlijk de makers van de film zelf.

Selectie overige aanwezigen:

Jeanette Bron (docent Russisch, helpt met de taal), Janneke Fokkema en Atty Groot (contacten met Moermansk), Sjoerd Nijland (Pop Groningen en 'popkoepel' Groningen), Diederik Idema (muzikant uit Groningen, betrokken bij Jazz Express Groningen-Oldenburg), Tiedo Groeneveld (muzikant uit Groningen), Merlijn Poolman (Subsonic, expertise met uitwisselingen bands in Zuid-Amerika), Bert van Erk (muzikant uit Groningen, bandcoaching jazz), Rudy Lentze (muzikant), Dick Rusticus (muzikant), Jan Roemeling (adviseur gemeente over popmuziek), Nick Landman (oud-voorzitter van de Stedenband), Jan Pier Brandt (popacademie Leeuwarden), Marcel Roelofs (Grand Theatre), Mien Tulp (organisatieadviseur).

Met deze bijeenkomst wilden de makers Groningse musici enthousiast maken om een muzikale uitwisseling tussen beide steden te realiseren. De bijeenkomst was bij uitstek geschikt om te bekijken welk draagvlak er was voor zo'n uitwisselingsproject en op welke manier deze het beste ten uitvoer gebracht kon worden. Belangrijke voorwaarde voor de aanwezigen was een evenwichtige inbreng van beide zustersteden. Zo zou een vervolgfilm van Moermansker makkelijk zeer wenselijk zijn. Te meer omdat dat ook een completer beeld zou geven van de muzikale variëteit in de Russische stad.

De vraag rees dan wel meteen waar het geld vandaan moest komen om eventuele vervolgprijzen te kunnen blijven financieren. Het is goed mogelijk dat in de toekomst het muzikale project als culturele component opgenomen wordt in een volgende handelsmissie. Het is namelijk al meermalen gebleken dat een culturele uitwisseling een goede basis kan vormen en soms zelf onontbeerlijk is voor het leggen van handelscontacten. Op deze manier zouden de kosten van het muzikale project verantwoord bekostigd kunnen worden, omdat ze immers leiden tot efficiëntie bij de handelsmissies.

Een andere manier om de projecten van inkomsten te voorzien is het aanspreken van fondsen die specifiek zijn opgericht om soortgelijke culturele uitwisselingen financieel te ondersteunen. Hiervoor is een degelijk projectplan met duidelijk omschreven doelstellingen en mogelijkheden zeer wenselijk. Dit projectplan kan dan ook eventueel gebruikt worden om aanvullende gemeentelijke subsidie aan te vragen.

Actueel probleem is echter dat door de huidige spanningen rond Oekraïne de handelsmissies voorlopig zijn afgezegd. Dit betekent dat ook de plannen voor een vervolgfilm op zich laten wachten. Het plannen en uitvoeren van die film is namelijk momenteel nog verbonden aan die van de handelsmissies naar Rusland. Natuurlijk zitten de regisseurs van de

muzikale uitwisseling achter de schermen niet stil, er wordt doorgewerkt om de vertraging tot een minimum te beperken. Wanneer blijkt dat de situatie zich weer consolideert, dan kan er weer concreet een plan van aanpak en uitvoer gemaakt worden.

Dit neemt niet weg dat de reportage op TV21 duidelijk heeft gemaakt dat er in Moermansk veel enthousiasme bestaat om een uitwisselingsproject te starten. De film laat zien dat de Moermansker musici graag willen meewerken. Met deze film is de eerste stap is gezet.

De film is in uitstekende kwaliteit en met Nederlandse ondertiteling te zien op het internet. Deze kunt u bekijken op: <http://vimeo.com/74389916>

Ambassadeurs: Jan Spakman en Inge Jongman

Sinds kort werkt de Stedenband samen met ambassadeurs: mensen die zich in het verleden veel hebben ingezet voor de Stedenband en Rusland en dat nu nog doen. De ambassadeurs vragen binnen hun netwerken aandacht voor onze projecten en activiteiten. Ambassadeur zijn onder andere: Joost van Keulen (wethouder Groningen), Tony van der Togt (oud-consul-generaal Sint-Petersburg), Hans Morssink (oud-voorzitter Stedenband), Geert Greving (GasTerra), Dirk Nijdam (directeur Marketing Groningen), Frederic van Kleef (bestuursadviseur externe betrekkingen gemeente Groningen), Pieter Sauer (kinderarts Beatrix Kinderkliniek), Inge Jongman (fractievoorzitter ChristenUnie Groningen) en Jan Spakman ((oud-)gemeenteraadslid PvdA Groningen). Twee van onze nieuwe ambassadeurs stellen zich aan u voor.

Jan Spakman

Ik ben Jan Spakman, 53 jaar, geboren en getogen in 'Stad'. Mijn wieg en scholen stonden in Helpman. Tijdens mijn studie technische natuurkunde aan de RuG werkte ik als avond- en nachtportier in het toenmalige Diakonessenhuis. Leuk werk, maar het belangrijkste is toch wel dat ik daar Willemien heb leren kennen met wie ik nu al bijna 30 jaar 'dikke verkering' heb. Na mijn studie werkte ik bij de universiteit aan een ruimtesatelliet en daarna was ik twaalf jaar verbonden aan het RIVM in Bilthoven. Daar hield ik me bezig met luchtonderzoek, energie, klimaatverandering en duurzaamheid. Maar Groningse genen verloochenen zich niet en in 2002 zijn we als jong gezin – met inmiddels drie kinderen – enthousiast teruggekeerd naar onze geweldige stad. Willemien als verpleegkundige en ik als provincieambtenaar.

Mijn hobby's zijn: de publieke zaak, fietsen, geschiedenis en muziek. Daarin ben ik niet eenkennig: ik hou van Willeke Alberti en Rammstein, van de Rolling Stones en blues en soul van De Dijk. De fado kan me echt ontroeren en Bachs passies sla ik nooit over.

Stedenband – hoezo?

Ik heb grote affiniteit en betrokkenheid met de stad. En idealen over een eerlijke samenleving waarin niet de markt en competitie, maar de mens de maat der dingen is. Waarin dingen vaak beter in gezamenlijkheid zijn te organiseren dan in een wereld waarin 'ieder voor zich' het maar moet zien te redden. En waarin altijd de slimste, handigste mensen het winnen. Daarom maak ik sinds 2006 deel uit van de PvdA-fractie in onze gemeenteraad. Zo is het balletje gaan

rollen, kreeg ik te maken met de internationale relaties van de stad.

Toen vorig jaar vanuit de stad en de Stedenband een vierdaags bezoek werd georganiseerd naar Moermansk, mocht ik als raadslid mee. Dat was een bijzondere ervaring en een eye-opener. Want in de voorbereiding en ook tijdens het bezoek is mij duidelijk geworden wat de Stedenband betekent om de internationale doelen van de Stad dichterbij te brengen, zoals kennisuitwisseling, ontwikkeling van economische kansen en aandacht voor mensenrechten. Sinds het bezoek ben ik ervan overtuigd dat de Stedenband hiervoor een erg effectief middel is.

Wat mag u van mij verwachten?

Zoals ik al aangaf, is de Stedenband een

slim en effectief middel om een aantal doelen die we met zijn allen koesteren te bereiken. Via de Stedenband zijn bilaterale contacten makkelijk te leggen, worden deuren geopend en komen kansen in beeld én binnen bereik. Zo worden prima samenwerkingsprojecten gedraaid waarmee ook ons begrip wordt verrijkt. Want de Stedenband is gericht op uitwisseling, dus 'brengen' en 'halen'.

Tijdens mijn bezoek aan Moermansk merkte ik dat wij op onderdelen zeker kunnen leren van de Russische aanpak. Daarom wil ik mij als ambassadeur voor de Stedenband steeds richten op de praktische meerwaarde die zij heeft voor de Stad. Dat wil ik doen binnen mijn netwerk, in gesprekken met de Hanze Hogeschool en RuG, met bedrijven en met de politiek.

Band met Rusland

De band die ik met Rusland heb, gaat terug tot 1983. In dat jaar maakte ik een studiereis door wat toen nog de Sovjet-Unie was: Leningrad, Moskou, Novosibirsk, Tbilisi. Een reis die het stereotiepe beeld bevestigde van eindeloze taiga's, troosteloze flats, rijen voor de winkels en de absolute controle op het openbare leven. Maar ook de ontdekking dat er een levendige zwarte handel was, geluk en verdriet zoals overal elders, en dat de Sovjet-Unie enorme diversiteit kende (Georgië is bepaald geen Rusland).

Tegenwoordig is Rusland vooral een land in verwarring. Veel mensen hebben het moeilijk, kunnen de touwtjes nog nauwelijks aan elkaar knopen. Tegelijkertijd zijn er vele miljonairs en miljardairs en zijn corruptie en geweld aan de orde van de dag. De democratie is uiterst broos; de overheid weet zich ab-

soluut geen raad met kritiek en reageert met repressie. Dit land in verwarring worstelt met waarden: trots, traditioneel, inventief, macho, nieuwsgierig. Er gebeurt werkelijk van alles, niets is definitief uitgekristalliseerd.

Natuurlijk kunnen we onze eigen maatlat hanteren. Hard 'foei!' roepen over wat er gebeurt. Op het gebied van mensenrechten, overheids geweld, milieuvervuiling. En soms moet dat ook. Maar liever volg ik Kysia Hekster in de jongste 28 augustus-lezing: eerst leren begrijpen hoe de 'gewone' Rus denkt, voelt, leeft. En van daaruit de dialoog zoeken, banden aangaan en dichter tot elkaar komen. Rusland is te ontdekken, en dat leert ons ook iets over onszelf. Uiteindelijk verrijkt ons dat allemaal.

Inge Jongman

Heel bijzonder was het om in maart 2012 te worden uitgekoken om als gemeenteraadslid voor de ChristenUnie mee te mogen naar Moersmansk. De Stedenband is mij vanaf het moment dat ik in 2002 in de raad kwam bekend; mijn vorige raadscollega David de Jong (ook ChristenUnie) heeft in 2006 Moersmansk bezocht. Politiek hebben wij de stedenbanden altijd gesteund, omdat deze relaties een meervoudig karakter hebben. Enerzijds biedt het economische mogelijkheden om handel te bevorderen, anderzijds kan er via kennisuitwisseling van elkaar geleerd worden. Met de uitdrukkelijke opmerking dat het bij dit alles niet alleen gaat om economische belangen, maar ook om een vorm van samen ontwikkelen.

Verder wist ik nog niet zo veel van Rusland en tja, het eerste waar je aan denkt is: oh ja, het land van 'die poppetjes'. Een stedenband is toch iets-verder-van-je-bed, als je er niet zelf bent geweest en voelt, proeft, ziet en meemaakt wat een stedenband over én weer betekent. Want dat moet de basis zijn. Niet de houding van 'Wij in het vrije Groningen weten wel wat goed voor u is', maar nieuwsgierig zijn naar elkaars cultuur, gewoonten en gebruiken, op welk vlak dan ook. Rusland heeft namelijk een rijke historie en hoe je het verleden ook beoordeelt, respect voor elkaar is de basis.

Terugkijkend op de reis kan ik alleen maar zeggen dat ik vele en goede gesprekken heb gevoerd. Met de mensen van de Stedenband zelf die deze vanaf het begin hebben opgebouwd. Met de mensen in Moersmansk, die zich gesteund weten en voelen door Groningen. Met mensen in de hotellobby over mensenrechten: een veel bediscussieerd onderwerp. Over hoe mensen in Rusland omgaan met het geloof. Met moeders, hoe zij kinderen opvoeden en op laten groeien. Met enthousiaste leerlingen die een uitwisseling hebben met het Willem Lodewijk Gymnasium. Met de kinderarts die aangeeft veel te hebben aan steun van het UMCG. En niet te vergeten Severomorsk, de gesloten stad waar je niet zomaar in mag omdat de stad militaire geheimen meedraagt. De burgemeester van deze stad heeft ons vol trots de hele stad laten zien en ik heb nog nooit zo lekker gegeten als in de benedenverdieping van een Russisch flatgebouw waar ons gerechten uit de Azerbeidzjaanse keuken werden geserveerd door een allerhartelijkst stel. Zo kan ik nog wel even doorgaan. De Stedenband draagt iets bij, voegt iets toe, daar ben ik van overtuigd.

Inmiddels weet ik dat de poppetjes een naam hebben en nog steeds heb ik matroesjka's staan in mijn vensterbank. Zij doen mij altijd weer even denken aan Moersmansk en de bijzondere ontmoetingen die ik daar heb gehad.

De toekomst van de Stedenband

Marjo van Dijken

De verkiezingen van 19 maart j.l. hebben voor grote veranderingen in de samenstelling van de Groninger gemeenteraad gezorgd en naar het zich laat aanzien ook in die van het college van burgemeester en wethouders. (Dan kan ik het niet laten om aan te stippen dat een college zonder vrouwelijke wethouders misschien vernieuwend genoemd kan worden, maar die ik meer zie als een verslechtering.)

Inhoudelijk gaan er vast ook dingen veranderen: op dit moment ken ik de inhoud van het nieuwe collegeprogramma nog niet en pas dit najaar zal helemaal duidelijk worden welke consequenties dit programma exact gaan hebben voor de begroting.

En dus ook (mogelijk) voor de toekomst van onze Stedenband. Immers: op initiatief van D66 is al bij het (tussentijdse) Prinsenhofakkoord van 2013 ingebracht de subsidie te beëindigen. Het is de toenmalige gemeenteraad geweest die zich hiertegen, met ons, heeft verzet: in plaats van een complete stop is er een korting van ons activiteitenbudget uitgekomen. Niet gering: een korting van € 5000 op een budget van € 15.000 tikt aan en heeft gevolgen voor de uitwisselingen van, bijvoorbeeld, de scholieren. Erg jammer, juist omdat wij denken dat de contacten tussen jonge mensen in onze beide steden (en culturen) kunnen helpen meer begrip voor elkaars standpunten en leefwijze te krijgen. Ook die rol van het onderwijs vinden we erg belangrijk!

Hoe dan ook: de Stad heeft gekozen, dit is de uitkomst en daar zullen we het mee moeten doen. Wij zullen des-

alniettemin niet nalaten om, op basis van argumenten, het belang van de Stedenband onder de aandacht te blijven brengen. Maar we weten ook dat als een (nieuwe) politieke meerderheid andere keuzes maakt, dat een onontkoombaar effect is van de democratie die wij omarmen.

Wij kunnen nu alleen maar hopen dat het vorig jaar gevoerde debat over de rol van onze Stedenband ook bij de toenmalige tegenstanders de ogen heeft geopend, maar mocht dat niet zo zijn: als we ten onder gaan, dan gaan we strijdend. Niet omdat het hebben van een Stedenband een doel op zich is, maar wel omdat wij nog steeds geloven in een internationale samenwerking waarbij contact tussen burgers en hun organisaties op een zeer laagdrempelige manier kan leiden tot meer begrip over en weer. Dat op basis van die contacten er ook op medisch, cultureel, educatief en zakelijk gebied stappen vooruit gemaakt zijn: dat melden wij met trots!

Naschrift

Inmiddels heb ik het nieuwe Coalitieakkoord 2014-2018 kunnen lezen. Met daarin de volgende tekst in Hoofdstuk 11 Samenwerken:

Wij hechten waarde aan onze internationale contacten. Die bieden kansen op het gebied van handel en economie. Wij waarderen onze humanitaire stedenbanden en zetten deze voort. In onze buitenlandse contacten houden wij oog voor democratie, mensenrechten en emancipatie.

Geruststellend nieuws, het voelt goed dat de discussie van vorig jaar niet voor niets gevoerd is. Wél een financieel ad-dertje, maar dat geldt voor alle gesubsidieerde instellingen: in ieder geval de eerstkomende twee jaar zal er geen sprake zijn van compensatie van loonen prijsstijgingen.

Mochten wij gerekend worden onder 'instellingen', dan bestaat de mogelijkheid dat er voor 2016 en verder gekeken wordt naar andere oplossingsmogelijkheden. Ergo: opnieuw een zekere korting op ons activiteitenbudget met onontkoombaar ook consequenties voor de uitwisselingen die wij (finan-

cieel) ondersteunen. En dat terwijl we al geconfronteerd zijn met een extreme prijsstijging van visa voor Rusland. Het bestuur van de Stedenband zal ook hier genoodzaakt zijn maatregelen te nemen: lagere inkomsten tegenover hogere uitgaven dwingen ons daartoe, het is niet anders.

Natuurlijk hopen we dat onze sponsors en donateurs de scherpste randjes blijven wegnemen: wij ontlene ons bestaansrecht niet aan ons bestaan, maar aan onze activiteiten!

Stichting Stedenband Groningen-Moermansk

Bezoekadres | op afspraak
Europaweg 8
9723 AS Groningen
Tel. (+31) 050 367 6168

Postadres
Postbus 1667
9701 BR Groningen
stedenband.moermansk@ groningen.nl

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een mailtje naar stedenband.moermansk@ groningen.nl

Wilt u donateur worden om onze projecten te steunen?
U kunt uw bijdrage storten op gironummer 2839949

Voor verdere info, zie onze website: www.groningenmoermansk.nl